ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТСКИ СВЯТ“,
ГРАД ХАРМАНЛИ, ОБЛАСТ ХАСКОВО
ул. „Съборна“ №2, тел.: 0373/84104, e-mail:
info-2603013@edu.mon.bg

X
Петя Йорданова

УТВЪРДИЛ: Подписано от: PETYA GEORGIEVA YORDANOVA
Петя Йорданова
Директор на ДГ „Детски свят“

Заповед № 42/15.09.2025 г.

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 г. В ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТСКИ СВЯТ“

I. Кратко представяне на учебната програма

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Програмата по гражданско образование е разработена в съответствие с изискванията към гражданското образование, определени с държавния образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование *(Наредба № 13 от 21.09.2016 г.)* и при спазване разпоредбите на *Закона за предучилищното и училищното образование*.

Цел на гражданското образование е изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира общочовешките ценности и човешките права;
- разпознава институциите, отговорни за реда и сигурността;
- проявява толерантност към другите деца и възрастните, избягва конфликтите и при необходимост ги разрешава;
- определя националността си, познава националния химн, националния флаг и реагира, като изразява национална гордост;
- познава официални и национални празници, местни обичаи и традиции;
- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

- изразява позиция ясно и конкретно, взема предвид идеите на другите, но изразява и правото си на избор и инициатива сред другите;
- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила в детската градина, или когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение (зона за игра, двор, др.);
- има чувство за отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите.

II. Дейности за придобиване на ключови компетентности

Ключови компетентности	Дейности
Компетентности в областта на българския език	1. Изразяване в устна форма на български език. 2. Разказване, водене на диалог, отговаряне на въпроси. 3. Описание на собствените интереси и любими занимания. 4. Споделяне на лични преживявания, свързани с взаимодействието във формална (в детската градина) и в неформална среда, както и семейството. 5. Споделяне на лични преживявания, свързани с поведение в обществото. 6. Илюстриране с примери принадлежността си към социални групи и общности – семейство, детска градина, група, др.
Дигитална компетентност	1. Формиране на умения за работа в екип, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти в различни педагогически ситуации. 2. Създаване на условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационните технологии.
Умения за учене	1. Изграждане на умения за учене в зависимост от индивидуалните възможности и предпочитания. 2. Прилагане на нови знания и умения в различни педагогически ситуации. 3. Овладяване на умения за самоконтрол.
Социални и граждански компетентности	1. Участие в ролеви игри, утвърждаващи положителни модели на поведение. 2. Изразяване на лична позиция и адекватно приемане на чуждата гледна точка. 3. Прилагане на дидактически игри. 4. Реализиране на групова дейност. 5. Обсъждане на споделени от децата идеи. 6. Възпитаване на толерантност към грешките на другите.
Инициативност и предприемчивост	1. Развитие на инициативност и предприемчивост чрез реализиране на проект/продукт по зададена тема (поздравителна картичка, албум и др.).

	2. Представяне и популяризиране на продукти от практическата дейност на децата.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	1. Участие в сценично представяне на литературни творби (сюжетно-ролеви игри, театър, и др.). 2. Илюстриране на ситуации по изучавана тема. 3. Изработване на табла и постери с рисунки по изучавана тема.
Умения за подкрепа на устойчиво развитие и за здравословен начин на живот	1. Дискутиране на проблеми, свързани с: • правата и отговорностите на детето; • в ежедневието равнопоставеност на половете в семейството, в общността; • правилата на групата и ролята на всяко дете в нея.

III. Очаквани резултати от обучението по гражданско образование

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
Междуличностни отношения	• Умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това как чувствата влияят върху поведението. • Разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването. • Дава примери и описва поведения на сътрудничество, взаимопомощ, подкрепа. • Разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите.
Социална среда	• Познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото си в тях. • Има позитивно отношение към празниците: национални, традиционни, фолклорни, семейни като средство за съхраняване на връзка между поколенията. • Познава националната символика и ритуали при отбелязването на празници.
Права на човека	• Познава основните права на човека и правата на детето, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа. • Свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си – сътрудничество и себеотстояване. • Прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията. • Спазва правилата на поведение в групата.
Демократично гражданство	• Разбира своята идентичност като българин през споделените граждански ценности и културни традиции. • Познава и назовава своята родина, населено място, улица.

Идентичност и различия в обществото	• Разбира принципите за равнопоставеност на половете.
Власт, политика и демократични ценности	• Познава местните институции, свързани с опазването на реда и сигурността и дава примери за тяхната роля за развитието на децата.
Социална политика, справедливост и солидарност	• Осмисля значението на толерантността, помощта и подкрепата на другите, сътрудничеството и съвместната работа (игра) за постигането на положителни резултати и достигането на поставените цели. • Изгражда чувство на умения за общуване и увереност в себе си.

IV. Специфични методи и форми за проследяване постиженията на децата по гражданско образование, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата

Постигането на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението може да се проследят чрез различни форми.

Акцент в проследяването на постиженията се поставя на **формиращото оценяване**, което се изразява в прилагане на следните техники: *изработване на портфолио* на ученика, *поощрението* – подпомага формирането на самооценка и насочва вниманието на ученика към реални ползи от положените усилия; *работа в група* – осигурява възможност за оценка и самооценка. Специфично място при проверка и оценка имат и различните разновидности на *играта*, в която непринудено се демонстрират постиженията на децата.